

**Darba grupas sanāksmes protokols atbilstoši Iepirkumu uzraudzības biroja 2019.gada 10.oktobra rīkojumam Nr.1-2/196
„Par iepirkumu pirmspārbaužu veikšanas, konstatēto problēmu risināšanas un pirmspārbaužu veikšanas metodikas
aktualizēšanas darba grupu”**

25.02.2020. Nr.28


Sniegtā informācija/ jautājumi tiek saskaņoti rakstiskās procedūras veidā.

Sanāksmes mērķis: izskatīt ES fondu vadošās iestādes, atbildīgo iestāžu, sadarbības iestādes, kā arī programmas apsaimniekotāju un aģentūru iesūtītos jautājumus par Metodiku par iepirkumu pirmspārbaužu veikšanu sadarbības iestādei Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.2020.gada plānošanas periodā, Metodiku par iepirkumu pirmspārbaužu veikšanu programmas apsaimniekotājiem un aģentūrām 2014.–2021.gada periodā, kā arī citus ar publiskajiem iepirkumiem saistītus jautājumus.

Protokolu sagatavoja Iepirkumu uzraudzības biroja Kontroles departaments.

Nr.	Jautājums	IUB atbilde
1.	IeM IUB 31.01.2020. aktualizētā materiāla “Biežāk konstatētās neatbilstības iepirkuma procedūru dokumentācijā un norisē” 29.punktā “Grozījumu veikšana” ir norādīts, ka <i>Publisko iepirkumu likuma 35.panta trešā daļa (SPSIL 41.panta trešā</i>	1. Ja tiek mainītas tehniskajā specifikācijā izvirzītās prasības, tādejādi mainot pretendentu loku (kas attiecīgi uzskatāms par būtiskiem grozījumiem), bet netiek ietekmēts tirgus segments, nepieciešams pagarināt piedāvājuma vai pieteikuma iesniegšanas termiņu (proti, pagarinājums tiek

	<p><i>daļa) paredz, ka pasūtītājs var izdarīt grozījumus iepirkuma procedūras dokumentos, ja vien grozītie noteikumi nepieļauj atšķirīgu piedāvājumu iesniegšanu vai citu kandidātu vai pretendentu dalību vai izvēli iepirkuma procedūrā. Tomēr minētais nav interpretējams tādejādi, ka jebkuru nozīmīgu izmaiņu gadījumā grozījumi nebūtu pieļaujami un iepirkuma procedūra būtu jāpārtrauc. Jāņem vērā, ka saskaņā ar Eiropas Komisijas norādījumiem praktizējošiem speciālistiem (2018.gads) arī nozīmīgas/ būtiskas izmaiņas (t.sk. atlases dokumentos) ir pieļaujamas, ja vien tiek pienācīgi pagarināts piedāvājumu vai pieteikumu iesniegšanas termiņš. Faktiski iepirkuma procedūras pārtraukšana tiek minēta kā galējais līdzeklis. Attiecīgi iepirkuma procedūra būtu pārtraucama, ja kopumā mainās tirgus segments (potenciālo dalībnieku loks kā tāds) vai piedāvājumi ir iesniedzami būtiski atšķirīgi, ievērojot izmaiņas izšķirošos iepirkuma pamatnosacījumos.</i></p> <p>Lūgums skaidrot vai, ja tiek mainītas tehniskajā specifikācijā izvirzītās prasības, tādejādi mainot pretendentu loku, kas ir būtiski grozījumi, bet netiek ietekmēts tirgus segments, vai šajā gadījumā ir nepieciešams pagarināt tikai piedāvājuma vai pieteikuma iesniegšanas termiņu, nepārtraucot iepirkumu? Vai visos gadījumos, ja būtiski tiek mainītas pretendenta izvirzītās kvalifikācijas prasības iepirkums ir jāpārtrauc?</p>	<p>minēts EK vadlīnijās, savukārt Publisko iepirkumu likuma izpratnē tas sevī ietver pienākumu izsludināt grozījumus un nepieciešamības gadījumā termiņa pagarināšanu), tomēr iepirkuma procedūra nav obligāti jāpārtrauc.</p> <p>2. Tiklīdz tiek mainītas pretendentu kvalifikācijas prasības, tie uzskatāmi par būtiskiem grozījumiem. Tomēr ne vienmēr būtisku grozījumu gadījumā iepirkums jāpārtrauc. Tomēr, ja grozījumi ir <i>tik būtiski</i>, ka mainītos tirgus segments, tad iepirkuma procedūra IUB ieskatā jāpārtrauc (piemēram, pēc grozījumiem tehniskajā specifikācijās nav nepieciešamība piesaistīt dažādus specifiskus IT speciālistus, kas bija nepieciešami saskaņā ar sākotnējo tehnisko specifikāciju).</p>
2.	<p>VI</p> <p>Saskaņā ar IUB skaidrojumu “Skaidrojums par priekšizpētes veikšanu paredzamās līgumcenas noteikšanai iepirkumu līgumu noslēgšanai, kuru finansējums ir saistīts ar Eiropas Savienības fondu vai</p>	<p>Kaut arī PIL 17.panta septītās daļas regulējumam nav tiešas sasaistes ar tirgus izpētes dokumentēšanas sliksni, IUB nav iebildumu noteikt skaidrojumā par priekšizpētes veikšanu paredzamās līgumcenas noteikšanai šo sliksni, sākot ar 1000</p>

Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumenta līdzekļiem” (25.10.2017), Finansējuma saņēmējs ir tiesīgs nedokumentēt tirgus izpēti, ja iepirkuma paredzamā līgumcena nepārsniedz 250 euro bez PVN (neatkarīgi no tā, vai PVN saskaņā ar projekta īstenošanas nosacījumiem ir attiecināmās vai neattiecināmās izmaksas). Nepieciešamība noteikt kādu sliekšni tirgus izpētes nedokumentēšanai ir bijusi apspriesta IUB pirmspārbaužu darba grupā (2017.gada 30.augustā – 4.jautājums)  [30.08.2017. Darba grupas sanāksmes protokols Nr.22](#). Toreiz, lai mazinātu finansējuma saņēmējam slogu bija nolemts sliekšni pacelt no 0 eur līdz 250 eur, kā pamatojumu šim sliekšnim minot “ņemot vērā VI vadlīnijās Nr. 2.7. Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2014.-2020.gada plānošanas periodā norādīto, ka “SI var neatgūt neatbilstoši veiktos izdevumus, ja summa, ko neatgūst no finansējuma saņēmēja, nepārsniedz 250 euro un to nebija iespējams iepriekš ieturēt no projekta maksājuma pieprasījuma”.

Saskaņā ar PIL 17.panta 7.punktu: (7) Tiešās pārvaldes iestādēm ir pienākums preces un pakalpojumus iegādāties no Ministru kabineta noteiktās centralizēto iepirkumu institūcijas vai ar tās starpniecību, ja attiecīgās preces vai pakalpojumi ietilpst Ministru kabineta noteiktajās preču un pakalpojumu grupās un to līgumcena 12 mēnešu laikā attiecīgajā preču vai pakalpojumu grupā ir **1000 euro** vai lielāka. Atbilstoši PIL grozījumiem, arī FM iekšējos noteikumos ir noteikts, ka tirgus izpētes nedokumentēšanas sliekšnis ir 1000 EUR.

EUR. Turklāt šādas summas pamatojums varētu būt 10 % apjoms no PIL regulētajiem iepirkumiem (proti, PIL 9.pants piemērojams, sākot no 10 000 EUR).

Skaidrojums par priekšizpētes veikšanu paredzamās līgumcenas noteikšanai iepirkumu līgumu noslēgšanai, kuru finansējums ir saistīts ar Eiropas Savienības fondu vai Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumenta līdzekļiem tiks aktualizēts, tiklīdz šīs pirmspārbaužu metodikas sanāksmes (kas tiek rīkota rakstiskās procedūras veidā) protokols tiks saskaņots no darba grupas locekļu puses. Attiecīgi atsevišķi saskaņot iepriekš minētajā skaidrojumā izdarītās izmaiņas nebūs nepieciešams.

Nosacījums par jauno līgumcenas sliekšni stāsies spēkā ar skaidrojuma aktualizācijas un tā ieviešanas IUB tīmekļvietnē brīdi, par ko IUB informēs visus darba grupas locekļus ar e-pastu.

	<p>Ņemot vērā šos apsvērumus, lūdzam vēlreiz izvērtēt vai šis sliekšnis nebūtu attiecināms arī uz Eiropas Savienības fondu vai Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumenta līdzekļiem.</p>	
3.	<p>VI</p> <p><i>Par vienotām veidlapām iepirkumu procedūrās</i></p> <p>Analizējot neatbilstību veidus 2014.-2020.gada plānošanas periodā, secināms, ka joprojām iepirkumu normu pārkāpumi ir biežāk atklātais neatbilstības veids. Līdz ar to, lai atvieglotu darbu finansējumu saņēmējiem un mazinātu kļūdu līmeni iepirkumu procedūrās, Vadošā iestāde aicina Iepirkumu uzraudzības biroju izvērtēt iespēju izveidot vienotas veidlapas atsevišķām iepirkumu procedūrām attiecībā uz tiem problēmaspektiem, kas visbiežāk atkārtojas.</p> <p>Kā labās prakses piemēru vēlamies minēt Ziemeļīrijas pieredzi. Proti, TAIEX-REGIO sanāksmē Somijā Ziemeļīrijas pārstāve dalījās savā pieredzē, ka <u>tika veikta apjomīga aptauja, lai noskaidrotu specifiskās vajadzības un problēmaspektus, kuros būtu vajadzīgs profesionālu atbalsts. Pēc vajadzību noskaidrošanas, sadarbībā ar visām iesaistītajām pusēm (FS, iestādes, iepirkumu speciālisti) tika izveidotas vienotas veidlapas, kā arī iepirkumu procedūru laikā notika konsultācijas par iespējami labāko risinājumu. Ja pārbaudēs tika konstatētas problēmas iepirkumu procedūrās un tās bija vērtējamas kā tādas, kuras iespējams novērst vai</u></p>	<p>No sniegtās informācijas apjoma nav viennozīmīgi saprotama sistēmas būtība, proti, uz kuru mehānismu (pirmspārbaudes, administratīvie sodi, konsultācijas, finanšu korekciju piemērošana u.c.) tā ir attiecināma, kā arī – vai ar vienotajām veidlapām jāsaprot pārbaudes lapas, kas ir izveidotas iepirkuma pirmspārbaudžu ietvaros, vai arī standartnolikumi/standartpraksības.</p> <p>Attiecībā uz pirmspārbaudžu pārbaudes lapām jāmin, ka esošā sistēma izveidota, ievērojot MK noteikumu Nr. 77¹ regulējumu un vairākus auditus (FM iekšējais audits, RI audits), kuru ieteikumu rezultātā pārbaudes lapas pilnveidotas; līdzīgi sistēma arī pilnveidota, ņemot vērā VI un CFLA ieteikumus. Turklāt esošās sistēmas ietvaros finansiāls sods netiek paredzēts, jo pārbaudēm ir preventīvs mērķis un neatbilstības tiek laicīgi novērstas. Papildus pirmspārbaudžu ietvaros tiek sniegtas konsultācijas pasūtītājiem.</p> <p>Savukārt attiecībā uz standartnolikumu/ labās prakses nolikumu izstrādi jānorāda, ka saskaņā ar RI ieteikumiem paredzēts labās prakses nolikumu publicēt IUB tīmekļvietnē (kā izpildes termiņš noteikts 20.03.2020.), turklāt saskaņā ar Rīcības plānu publisko iepirkumu sistēmas uzlabošanai (MK 11.02.2020. rīkojums Nr.49)</p>

¹ Ministru kabineta 10.02.2015. noteikumi Nr.77 “Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda projektu pārbaudžu veikšanas kārtība 2014.–2020.gada plānošanas periodā”

<p><u>uzlabot, tika izteikti ieteikumi un rekomendācijas uzlabojumiem un turpmākajām darbībām bez finansiāla soda. Ja pārkāpumi atkārtojās, tad kā nākošais uzraudzības mehānisma pasākums tiek noteiktas obligātas konsultācijas ar atbildīgajām/uzraugošajām iestādēm, lai saprastu problēmu un pārkāpumu cēloņus un iemeslus, un tiek noteiktas jau konkrētākas veicamās darbības, bet tikai trešajā reizē, konstatējot pārkāpumus iepirkumu procesā, tika pieņemti lēmumi ar finansiālu ietekmi uz finansējuma saņēmēju.</u></p>	<p>paredzēts izstrādāt arī metodisko materiālu dažādu nozaru kvalifikācijas prasību noteikšanai, kas attiecīgi tiks publicēti IUB tīmekļvietnē (līdz 30.12.2020.).</p> <p>Tāpat arī saskaņā ar minēto Rīcības plānu VRAA sadarbībā ar IUB izvērtēs iespēju ieviest Eiropas vienotā iepirkuma procedūras dokumenta paplašināto standartu, lai nodrošinātu vienotu pieeju kvalifikācijas prasību noteikšanai (līdz 30.12.2021.).</p> <p>Tā kā neatbilstošas kvalifikācijas prasības ir izplatītākais un būtiskākais pārkāpums, kas konstatēts iepirkumu dokumentācijas pirmspārbaudēs, IUB ieskatā minēto dokumentu izstrāde sekmētu kļūdu mazināšanos.</p> <p>Tāpat arī IUB plāno veikt pasūtītāju aptauju, lai konstatētu aktuālākos problēmjasautājumus, kā arī veikt mācību procesa paplašināšanu (piemēram, vienotas apmācību programmas izstrāde, lai nodrošinātu iepirkumu veicēju kompetences paaugstināšanu – sadarbībā ar Valsts administrācijas skolu (līdz 30.12.2020.).</p>
--	--